

Forslag til administrationsgrundlag for whistleblowerordning i Viborg Kommune.

Baggrund

Byrådet godkendte d. xx.xxxx 2021 etableringen af en whistleblowerordning i Viborg Kommune. Med ordningen implementerer Viborg Kommune Lov nr. 213. af 24. juni 2021 om beskyttelse af whistleblowere.

Det er formålet med whistleblowerordningen at skabe åbenhed og gennemsigtighed i forhold til ulovligheder og alvorlige uregelmæssigheder i kommunen, samt at beskytte ansatte og andre, som ind giver oplysninger til ordningen

Med dette administrationsgrundlag er det formålet at forklare, hvordan whistleblowerordningen fungerer og dermed undgå en potentiel tilbageholdenhed med indberetning af væsentlige sager og forhold. Samtidig tydeliggøres det, hvilke forhold, der ikke er omfattet af ordningen.

Hvem kan indberette?

Oplysninger kan indberettes af alle kommunens såvel nuværende som tidligere medarbejdere samt af kommunens leverandører af varer og tjenesteydelser til kommunen.

Hvem kan der indberettes om?

Der kan indberettes om forhold begået af kommunens ansatte samt af kommunens samarbejdspartnere.

Hvad kan der indberettes om?

Whistleblowerordningen behandler kun oplysninger, som er omfattet af Lov om beskyttelse af whistleblowere. Det betyder, at der kan indberettes forhold om:

- Overtrædelser af EU-retten
- Alvorlige overtrædelser eller øvrige alvorlige forhold; eksempelvis strafbare forhold; brud på tavshedspligt, misbrug af økonomiske midler, tyveri, svig, bedrageri, bestikkelse mv.
- Grove eller gentagne overtrædelser af anden lovgivning; eksempelvis lovgivning om magtanvendelse, forvaltningslov, offentlighedslov eller anden lovgivning
- Grove eller gentagne overtrædelser af forvaltningsretlige principper.
- Seksuel chikane eller andre grove personrelaterede konflikter på arbejdspladsen, ex. grov chikane.

Alle henvendelser bliver vurderet og besvaret. Hvis et forhold ikke er omfattet af whistleblowerordningen, vil whistlebloweren få at vide, at indberetningen ikke vil blive behandlet og så vidt muligt blive vejledt om, hvor man skal henvende sig med forholdet, hvis det ikke er via whistleblowerordningen.

Hvad skal ikke indberettes via whistleblowerordningen?

Forhold omkring mobning, fravær, trivsel, utilfredshed med lønforhold, fysisk arbejdsmiljø, overtrædelse af alkoholpolitik, rygepolitik mv. skal ikke indberettes via whistleblowerordningen, men skal i stedet indberettes gennem de almindelige kanaler på arbejdspladsen.

Hvem behandler indberetningerne?

XXXXXXXX (ekstern leverandør) stiller indberetningsplatform til rådighed for indberetninger til whistleblowerordningen i Viborg Kommune.

Indberetningerne screenes indledningsvis af en ekstern konsulent. Viborg Kommune har valgt XXXXXXXXX til at screene indberetningerne.

Er henvendelsen omfattet af Lovgivningen, vil indberetningen blive videresendt til 1 af 2 udpegede kontaktpersoner i Viborg Kommune.

Hvordan behandles indberetningerne i Viborg Kommune?

Kontaktpersonen i Viborg Kommune videresender indberetningen til direktøren for det direktørområde, som sagen falder indenfor.

Hvis indberetningen viser sig åbenbart ubegrundet efter den indledende vurdering, bliver den afvist og slettet i systemet, og whistlebloweren bliver – hvis denne har givet mulighed herfor – givet besked herom.

Hvis indberetningen umiddelbart vurderes begrundet, og at der er mulighed for at belyse sagen tilstrækkeligt, videresendes oplysningerne til behandling i den relevante del af forvaltningen for nærmere undersøgelse der.

Når sagen er nærmere undersøgt, træffer den relevante chef eller direktør beslutning om, hvilke konsekvenser de indberettede forhold skal have. Ved habilitetsproblemer rykker sagen et niveau op.

Sagen behandles internt og kan eventuelt få ansættelsesretlige konsekvenser for den person, der indberettes om. Sagen slettes i systemet, men opbevares i op til fem år i den berørte persons personalemappe.

Sagen kan også være af en sådan karakter, at den videregives til politiet til yderligere efterforskning. Når politiet (og eventuelt domstolene) har færdigbehandlet sagen og en eventuel ankefrist er udløbet, bliver sagen slettet i systemet.

Misbrug af systemet

Det er vigtigt, at systemet ikke benyttes til falske beskyldninger, hvor der rettes mistanke om uskyldige personer. Alle indberetninger skal derfor indgives i god tro. Hvis en indberetning er indgivet i ond tro og indberetningen viser sig at være et udslag af personlige negative følelser, hævnlyst mv., kan en ubegrundet indberetning få ansættelsesretlige konsekvenser for whistlebloweren, hvis denne kan identificeres. Hvis der bevidst indberettes urigtige oplysninger, kan whistlebloweren desuden straffes med bøde.

Hvordan indberetter man?

Alle indberetninger foretages på XXXX-portalen

Det er ikke muligt at foretage indberetninger på andre måder som f. eks. ved at sende en e-mail til kontaktpersonen i Viborg Kommune, da der er tale om potentielt fortrolige personoplysninger, der ikke må sendes ukrypteret via andre kanaler.

Hvordan er whistlebloweren beskyttet?

Whistlebloweren må ikke som følge af en indberetning udsættes for repressalier i form af eksempelvis suspension, afskedigelse, degradering eller undladt forfremmelse, eller trussel eller forsøg herom. Man må på tilsvarende vis ikke hindre eller forsøge at hindre whistlebloweren i at indberette. Bliver en whistleblower udsat for dette, har whistlebloweren krav på godtgørelse.

Efterfølgende afklaring og indhentelse af yderligere dokumentation

Når man foretager en indberetning via internetportalen, får man mulighed for på et senere tidspunkt at kunne logge sig anonymt på systemet og se, om der er stillet yderligere spørgsmål til sagen eller efterspørger yderligere dokumentation. En eventuel efterfølgende dialog er 100% anonym og beror alene på whistleblowerens villighed til at logge på systemet og besvare eventuelle spørgsmål.

Anonymitet og it-sikkerhed

Når der er lavet en indberetning til whistleblowerordningen via internetportalen, forbliver whistlebloweren anonym over for Viborg Kommune, med mindre whistlebloweren selv vælger at stå frem. Alle indberetninger indgivet i god tro er beskyttet mod enhver form for repressalier. Enhver der forsøger at udøve repressalier mod en indberetter, der har indberettet i god tro, bliver mødt med ansættelsesretlige sanktioner.

Anden mulighed for indberetning af ulovligheder.

Hvis man ikke ønsker at anvende Viborg Kommunes interne whistleblowerordning, vil der altid være mulighed for at anvende en ekstern whistleblowerordning. Indberetning til den eksterne whistleblowerordning sker via Datatilsynet.

Offentliggørelse af indberetninger.

Der er pligt til 1 gang årligt at offentliggøre antallet af indberetninger og emnerne for indberetningerne. Offentliggørelse vil ske på viborg.dk. Oplysningerne tilgår Hoved-MED og Byrådet inden offentliggørelse.